

Mariaschool

SCHOOLPLAN 2015-2019

MARIASCHOOL
RU PARÉSINGEL 1
2642 CR PIJNACKER

Stichting Katholiek Onderwijs Pijnacker

1	Inleiding	3
2	Uitgangspunten van het bestuur	5
3	De opdracht van onze school	6
4	Onderwijskundige vormgeving	11
5	Personeelsbeleid	21
6	Kwaliteitszorg	25
7	Meerjarenplanning	27

Inleiding

Doel schoolplan

Dit schoolplan is het beleidsdocument, waarin we aangeven welke keuzes we voor de nabije toekomst van het onderwijs op de Mariaschool gemaakt hebben.

De wettelijk vastgestelde kerndoelen zijn mede bepalend voor de inhoud van ons onderwijs.

We geven aan hoe we de kwaliteit van ons onderwijs bewaken en welke verbeteringen we op grond van de interne analyse willen aanbrengen in de nabije toekomst.

Het schoolplan geeft aan bestuur, team en ouders duidelijkheid over wat we willen bereiken met het onderwijs op onze school en aan welke ontwikkelingen we in de komende periode gaan werken.

Samenhang in het schoolplan

Het schoolplan van onze school heeft een grote samenhang met de schoolgids en het jaarverslag. Alle beleidsuitspraken die in het schoolplan zijn opgenomen en de daaruit voortvloeiende activiteiten zijn gebaseerd op de visie van het schoolteam, gedragen door de ouders en vastgesteld door het bestuur. Om samenhang te waarborgen en ons niet te verliezen in details hebben we op basis van onze visie een beperkt aantal strategische keuzes gemaakt.

Totstandkoming

Het schoolteam heeft onder leiding van de directie gewerkt aan de totstandkoming van het schoolplan.

In eerste instantie zijn gegevens verzameld, die duidelijk maakten, welke positie de school aan het einde van de schoolplanperiode 2011-2015 innam op de verschillende beleidsterreinen. Daarbij is gebruik gemaakt van de volgende gegevens:

- De evaluatie van het oude schoolplan van de school, dat is opgesteld in 2011
- de tevredenheids-enquêtes onder ouders, kinderen en personeel van 2014
- De leeropbrengsten van de afgelopen 4 jaar
- De bevindingen inspectie (mei 2015)
- De sterkte zwakte analyse
- De jaarverslagen
- De methode vervangingskalender

Op basis van deze gegevens en informatie over nieuwe en op handen zijnde ontwikkelingen heeft het schoolteam voor de grote lijnen de keuzes gemaakt.

Het schoolteam stelt zich onder leiding van de directie verantwoordelijk voor de uitvoering van dit schoolplan in de komende vier jaar.

Het bevoegd gezag stelt zich door middel van de akkoordverklaring verantwoordelijk voor het ondersteunen en bewaken van hetgeen in het schoolplan is beschreven.

Het bevoegd gezag stelt zich garant voor het gericht inzetten van middelen voor het ondersteunen van dit schoolplan.

De directie stelt het schoolbestuur jaarlijks op de hoogte van de bereikte doelen door middel van een jaarverslag.

Samenhang met andere documenten

De schoolgidsen in de periode 2015-2019 worden samengesteld op basis van de inhoud van het schoolplan.

In dit schoolplan verwijzen we naar de volgende documenten, die aanwezig zijn op onze school:

- Kwaliteitshandboek (SKOP)
- Integraal personeelsbeleidsplan (SKOP)
- Competentiemanagement (SKOP)
- Mobiliteitsplan (SKOP)
- Strategisch beleidsplan bestuur (SKOP)
- Schoolgids (Mariaschool)
- Leeropbrengsten (Mariaschool)
- Jaarplan en jaarverslag (Mariaschool)
- Ondersteuningsplan Mariaschool
- Ondersteuningsplan Samenwerkingsverband Passend Onderwijs PO Delflanden

Vaststelling

Het schoolplan is vastgesteld door het schoolteam:

Drs. H.A. Hooymans
Directeur:

Met het schoolplan is ingestemd door de MR van de school:

Mevr. W.G.M. van Dam-Franke
Voorzitter van de MR:

1 Uitgangspunten van het bestuur

De Stichting Katholiek Onderwijs Pijnacker vormt het bevoegd gezag van onze school. Naast onze school vallen ook de Josephschool, Johannesschool, Het Spectrum en de Keizerskroon in de gemeente Pijnacker-Nootdorp onder dit bevoegd gezag.

Stichting Katholiek Onderwijs Pijnacker zet zich in voor eigentijds onderwijs van hoge kwaliteit. Onderwijs op katholieke grondslag, gebaseerd op normen en waarden vanuit de christelijke traditie en vormgegeven door mensen, die zich betrokken voelen bij dat wat kinderen nodig hebben om op te groeien tot zelfstandige, verantwoordelijke mensen.

Visie: **SKOP ontwikkelt talenten**

Ieder mens is uniek en heeft talenten. Het is onze taak om die talenten te ontdekken en te helpen ontwikkelen. Daarbij richten we ons niet alleen op kennis, maar op de vorming van de gehele persoonlijkheid. Groei tot een compleet mens vraagt om de ontwikkeling van hoofd, hart en handen.

De beleidsvoornemens zijn vastgelegd in een strategisch beleidsplan.

1.1 Strategisch beleid

Missie en visie geven de kaders aan voor het strategisch beleid, terwijl het strategisch beleid op haar beurt de kaders voor de schoolontwikkeling aangeeft.

1.2 Strategische uitgangspunten

- De Stichting Katholiek Onderwijs Pijnacker is een zelfstandige organisatie, die actief de samenwerking zoekt met andere partijen om eigen en gezamenlijke doelen te realiseren.
- Binnen de SKOP streven we ernaar dat verantwoordelijkheid zo dicht mogelijk bij de uitvoering van het werk gelegd wordt en dat men ook op die verantwoordelijkheid aangesproken wordt.
- Binnen de SKOP worden zaken gemeenschappelijk aangepakt als dit meerwaarde oplevert.
- De SKOP scholen zijn wijk-/buurtscholen.

1.3 Strategische doelen

De SKOP wil zich inzetten voor eigentijds onderwijs van hoge kwaliteit. Onderwijs dat gebaseerd is op normen en waarden vanuit de christelijke traditie en vormgegeven door geïnspireerde mensen. Onze doelstellingen zullen dat ideaal dichterbij moeten brengen.

2 De opdracht van onze school

2.1 Inleiding

De Mariaschool is in 1928 gebouwd aan de Oostlaan en was tot de zestiger jaren bedoeld voor lager onderwijs voor meisjes. Daarna mochten ook de jongens de school bezoeken. De kleuters zaten nog in een eigen gebouw. Pas vanaf 1 augustus 1985 werden beide scholen samengevoegd onder de naam Mariaschool. Tot november 1993 bleef de school gehuisvest aan de Oostlaan. Toen werd het gebouw verlaten en trokken we in het huidige schoolgebouw aan de Ru Parésingel. Door de verhuizing naar Klapwijk groeide de school met 8 groepen uit tot een school met 20 groepen. Ondanks deze snelle groei is de Mariaschool altijd een school met het gezellige dorpse karakter gebleven en dat willen we ook graag blijven. Op dit moment (schooljaar 15-16) hebben we 17 groepen.

Al enkele jaren hebben we op de teldatum zo'n 425 leerlingen. De gemeentelijke prognoses wijzen uit dat dit aantal zal afnemen. Tot nu toe valt dit echter wel mee. Vooral nieuwe instroom vanuit de wijk Tolhek compenseerde de te verwachte afname. Vanuit de bouw van de wijk Ackerswoude verwachten we dadelijk ook weer nieuwe instroom van leerlingen.

We zijn een open katholieke school. In het schooljaar 2014-2015 bezochten volgens opgave van ouders 34 % katholieke kinderen onze school en 66 % niet katholieke kinderen. We verwachten dat het percentage katholieke kinderen verder terug zal lopen.

Er zijn in de wijk Klapwijk weinig allochtone kinderen. Onze school is wat dat betreft een afspiegeling van de wijk waarin we staan en kan getypeerd worden als een school met grotendeels autochtone leerlingen. Het opleidingsniveau van de ouders is boven gemiddeld. Er zijn wat onze leerling populatie betreft geen aparte maatregelen nodig m.b.t. taalverwerving. Wel constateren we bij onze populatie kinderen een toename van gedrags- en leerproblematieken. Het is onduidelijk of dit te wijten is aan een betere signalering of dat er ook daadwerkelijk van een toename sprake is.

De Mariaschool is één van de vijf scholen van de Stichting Katholiek Onderwijs Pijnacker. De directeuren van de scholen werken nauw samen in het directieteam onder leiding van de algemeen directeur/bestuurder. Het bestuur heeft zijn taken gemandateerd maar blijft betrokken en houdt toezicht op afstand.

Het management team van onze school bestaat uit een directeur en drie bouwcoördinatoren. Er zijn achtentwintig leerkrachten werkzaam bij ons op school. De meeste van hen zijn belast met de begeleiding van de groepen maar ook taken als: interne begeleiding, remedial teaching, opleiden in de school en ict worden door deze leerkrachten verricht. Verder hebben we een vakleerkracht gymnasiek, twee onderwijsassistenten, een administratieve kracht en een conciërge.

2.2 Positionering

Een inventarisatie van de gegevens voortkomend uit: evaluatie oude schoolplan, sterkte zwakte analyse, enquêtes onder personeel, leerlingen en ouders, bevindingen inspectie en jaarverslagen, hebben de volgende **sterke punten** opgeleverd:

Ontwikkeling: vooruitstrevend, staan niet stil, duidelijke trajecten, MI/Zelfstandig werken/Engels/Plusklas/levelwerk.

Team: Samenwerking, collegialiteit, goede sfeer, openheid en inzet.

Communicatie/organisatie: duidelijkheid, goed geleid, strak met ruimte voor eigen invulling.

Populatie: Leuke leerbare kinderen en betrokken ouders.

Gebouw: Ligging in de wijk, vloerbedekking, flexibiliteit, lichte uitstraling, opgeruimd.

Kwaliteit onderwijs: Niveau, resultaten.

Sfeer: Rust, gezelligheid, aandacht voor elkaar.

De volgende **aandachtspunten** kwamen naar voren:

- Communicatie
  - Oudercommunicatie
  - Ouderbetrokkenheid
- Onderwijs
  - Sociaal emotioneel
  - Engels
  - MI en geschiedenis
  - Coöperatieve werkvormen
  - Techniek
  - Zelfstandig werken/circuit
- Zorg
  - Groepsplannen
  - Passend onderwijs
- Algemeen
  - Veiligheid/hygiëne
  - Werkdruk
  - Huisvestingsproblematiek (Huisvestingsnotitie voorziet in afbraak huidige dependance om vervolgens lokalen aan de Gantellaan te gaan benutten.)
  - Kleine lokalen voor relatief grote groepen in de bovenbouw

Al deze gegevens zijn geanalyseerd in het DCO en besproken met team en MR. Vervolgens zijn prioriteiten gesteld en wederom voorgelegd en besproken met het team en MR.

2.3 Onze visie

We zien het als belangrijkste taak een klimaat te scheppen waardoor kinderen met plezier naar school komen en ze een goede basis mee te geven voor hun toekomst in een maatschappij die volop in ontwikkeling is.

We begeleiden de kinderen vanuit onze eigen katholieke geloof en levensovertuiging en leren en laten ze ervaren dat waarden, normen, respect en zorg voor elkaar en de ander, juist in deze complexe en zich snel ontwikkelende maatschappij belangrijk en waardevol is. Kinderen verschillen en zijn stuk voor stuk uniek en daar houden we in ons onderwijs waar mogelijk rekening mee.

Vanuit de gedachte dat kinderen niet alleen verschillend zijn maar ook verschillend leren, maken we gebruik van de verschillende intelligenties die kinderen hebben (Meervoudige intelligentie). Verder willen we door het werken in het circuit (zelfstandig werken) en situaties waarbij kinderen mogen samenwerken (coöperatief leren) de betrokkenheid bij en de motivatie voor hun eigen leren vergroten. We willen kinderen geleidelijk mede verantwoordelijk maken voor hun eigen leerproces. Dit betekent dat we kinderen stimuleren maar ook leren om zelfstandig te werken en verantwoording te nemen voor hun eigen leren en te reflecteren op hun eigen werk. Kinderen groeien op in een internationale maatschappij. Zij worden op jonge leeftijd al geconfronteerd (computer/televisie/games) met vreemde talen. Voor hen is dat gewoon en spelenderwijs maken ze daar gebruik van. Wij schenken hier ook op school aandacht aan door vanaf groep 1 Engels aan te bieden.

School is voor ons méér dan rekenen en taal. We dagen kinderen uit maar bieden ook gelegenheid om zich veelzijdig te ontwikkelen. Lichamelijke ontwikkeling, sociale ontwikkeling en creatieve ontwikkeling krijgen naast de cognitieve ontwikkeling ruime aandacht.

Basiskennis is belangrijk maar heeft weinig waarde wanneer het kind niet beschikt over de verschillende vaardigheden om de noodzakelijke basiskennis zich eigen te maken. We zien dat door actuele ontwikkelingen basiskennis snel verouderd maar gelukkig geldt dit niet of in mindere mate voor de vaardigheden. Vandaar dat we ruime aandacht besteden aan de vaardigheden om kennis toegankelijk te maken.

2.4 Positionering van de school en geformuleerde visie

Onze analyse is gebaseerd op vergelijking van de visie met de gegevens uit de positionering. Op basis daarvan geven we weer welke aspecten van de visie nog aan gewerkt moet worden en waar we in dat geval rekening mee moeten houden. Ook kan nog aangegeven worden welke reeds gerealiseerde aspecten nog geborgd moeten worden.

Daarnaast noemen we ook onderwerpen, die niet voortkomen uit de visie, maar die we wel willen opnemen in onze meer jaren planning. De vervanging van de gebruikte methodes staan hier niet apart vermeld.

Onderwerpen:

- Didactisch handelen leerkracht
- Meervoudige intelligentie en geschiedenis
- Engels
- ICT
- Hoogbegaafdheid-Plusklas
- Zorg/handelingengericht werken

Didactisch handelen leerkracht

N.a.v. de bezoeken van de inspectie en onze eigen klasbezoeken weten we dat er nog verbetermogelijkheden zijn op dit gebied. Nieuwe studies hebben aangetoond dat we kinderen meer bewust van hun eigen leren moeten maken maar ze ook meer moeten betrekken bij hun eigen leerproces. Kinderen meenemen in wat ze aan het leren zijn, hier regelmatig op terugkomen maar ook op de juiste momenten de juiste feedback geven is belangrijk om zo veel mogelijk resultaat te boeken.

Meervoudige intelligentie/zaakvakken

Vanuit de evaluatie blijkt dat een aantal collega's behoefte heeft om de MI aanpak voor het vak geschiedenis en de daarbij gebruikte methode "Geschiedenis Anders" nog eens met elkaar te bespreken en samen ervaren knelpunten op te lossen.

Engels

In het kalenderjaar 2011 zijn we gestart met het geven van Engels in de groepen 1 t/m 8. Alle leerkrachten hebben inmiddels tien scholingsbijeenkomsten "Classroom English" gevolgd en ruim de helft van de leerkrachten heeft de cursus advanced Classroom English gevolgd. We worden begeleid door Earlybird en dat betekent de nodige studiebijeenkomsten maar ook individuele coaching van de leerkrachten. We willen in de komende vier jaar er voor zorgen dat het aanbod van Engels meegroeit met de leerlingen die steeds meer Engels aangeboden hebben gekregen waardoor het niveau in de groepen steeds op hen wordt afgestemd. Het duurt nog zeker drie jaar voordat de eerste leerlingen uitstromen die vanaf de kleutergroep Engels aangeboden hebben gekregen.

ICT

Computers zijn einde levensduur en kunnen dadelijk vervangen worden. De vraag is dan of we wederom computers aan moeten schaffen of misschien een stap richting tablets moeten maken. Het lijkt er nu op dat we net in een tussenperiode zitten waarin tablets nog niet volwaardig ingezet kunnen worden. Voor sommige doeleinden zullen computers ook gewoon gebruikt moeten kunnen blijven worden. Door onszelf iets meer tijd te geven zou de keuze dadelijk wel eens makkelijker kunnen worden.

Aandachtspunt is de typvaardigheid van de kinderen. Nu zij steeds meer met tablets en computers werken is de snelheid waarmee zij daarmee kunnen omgaan mede bepalend voor de netto oefen- en werktijd.

Plusklas/levelwerk

In de afgelopen periode hebben we onze eigen Plusklas vorm gegeven. In de komende periode willen we middels het levelwerk (leerlijn voor hoog- en meer begaafde kinderen) deze kinderen ook buiten de Plusklas voldoende uitdaging bieden bij het werken en leren in hun eigen groep. Wij hebben de intentie om dit niet alleen voor de Plusklas kinderen te gaan inzetten maar in sommige gevallen ook voor de kinderen die net buiten de Plusklas vallen maar wel dat stukje extra uitdaging nodig hebben.

Passend Onderwijs

We zijn het afgelopen jaar gestart met het Passend Onderwijs. Veel is in ontwikkeling. In de komende periode zullen wij, maar ook het Samenwerkingsverband, nog veel moeten investeren om alle procedures te ontwikkelen en ons eigen te maken.

Groepsplannen: Het werken met de groepsplannen gaat redelijk goed. Het kost iedere keer nog veel tijd om ze te maken maar we hebben goede hoop dat met meer ervaring ons dit sneller af gaat.

Sociaal/emotioneel

Vele collega's en sommige ouders geven aan dat zij vinden dat we hier wat meer aandacht aan moeten geven en vinden de invulling middels Soemokaarten dan ook onvoldoende. Ook van overheidswege is er een behoorlijke druk om hier meer mee te doen. We moeten dan gebruik gaan maken van een evidenced based methode. Op dit moment zijn er nog maar enkele methodes die vanuit de overheid de goedkeuring hebben gekregen. Inmiddels is de overheid hierop teruggekomen maar moeten scholen wel aan kunnen tonen dat ze hier voldoende aandacht aan geven. Dat laatste is lastiger wanneer je niet gebruik maakt van een methode die zijn erkenning verdient heeft.

Coöperatieve werkvormen

Veel collega's gaven aan dat we dit nog verder moeten ontwikkelen en onderhouden. Maar in de tweede helft van het schooljaar 2014-2015 hebben we met elkaar een vervolgcursus gevolgd die voor een deel tegemoet kwam aan de wensen van de collega's. We hebben inmiddels een werkgroep geformeerd die het gebruik van deze vormen in de groep verder zal begeleiden en stimuleren.

Ouderbetrokkenheid/ Oudercommunicatie

Door veel collega's en sommige ouders genoemd als aandachtspunt. De moeite waard om eens met elkaar te bekijken/bespreken wat voor mogelijkheden wij zien om dit te versterken of in ieder geval om het niveau te handhaven. Eventueel gebruik ouderportal. Groepspagina's op website, communicatie via de mail, etc. Bereik ouders die geen computer/internet tot hun beschikking hebben, zijn aandachtspunten.

Zelfstandig werken/circuit

Afspraken nog eens met elkaar bekijken. Terug naar de vraag waarom doen we dit en zorgt de huidige gekozen invulling dat onze bedoeling tot zijn recht komt. Kinderen en leerkrachten ervaren

door het circuit een behoorlijke werkdruk. De nadruk ligt soms meer op het afkrijgen van de taken dan op de kwaliteit van de taak. Kan het anders?

Techniek

Meer structurele aandacht voor techniek in het lesprogramma waarbij we met name denken aan zelf doen en ervaren. De theoretische kant komt al aan bod in de methode Naut. Dit geldt zowel voor de groepen 1/2 als voor de midden- en bovenbouw.

2.5 Strategische keuzes

Uit de veelheid van onderwerpen is gekozen om de nadruk te leggen en prioriteit te geven aan de verdere ontwikkeling van de didactische vaardigheden van leerkrachten. Waarbij de instructievaardigheden als eerste aan bod zullen komen. Een ander belangrijk onderwerp wordt de keuze en implementatie van een methode voor begeleiding van kinderen in hun sociaal emotionele ontwikkeling. Dit wil niet zeggen dat andere onderwerpen niet aan bod komen maar wel dat we bekijken in hoeverre we deze onderwerpen binnen of naast de genoemde grotere onderdelen een plaats kunnen geven.

2.6 Consequenties voor de meerjarenplanning

In de meerjarenplanning is rekening gehouden met deze strategische keuzes. Verder willen wij u erop attenderen dat de planning een duidelijk richtlijn is maar n.a.v. ontwikkelingen en voortgang jaarlijks wordt bijgesteld.

3 Onderwijskundige vormgeving

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt aangegeven hoe het onderwijs op de school vorm gegeven wordt.

Tevens worden in een overzicht per paragraaf die onderdelen aangegeven, die in de komende 4 jaar veranderd, c.q. ingevoerd zullen worden.

3.2 Wettelijke opdracht van het onderwijs

In de wet op het primair onderwijs staat in een aantal artikelen beschreven aan welke eisen het onderwijs moet voldoen. In de hierna volgende paragrafen wordt aangegeven op welke wijze wij invulling geven aan deze wettelijke eisen.

3.3 Ononderbroken ontwikkeling

Vanaf het moment dat kinderen bij ons naar school gaan, volgen wij hen in hun ontwikkeling. Alvorens kinderen bij ons naar school komen, vragen wij ouders een entreeformulier in te vullen waarop navraag wordt gedaan m.b.t. een aantal aspecten van de voorschoolse ontwikkeling. Vervolgens volgen wij de ontwikkeling van onze kinderen middels een leerlingvolgsysteem zowel op sociaal als cognitief gebied. Dit biedt leerkrachten continue informatie over de ontwikkeling van kinderen en mogelijkheden om, wanneer de situatie hierom vraagt, hierop in te spelen. Op deze wijze borgen wij de ononderbroken ontwikkeling van kinderen.

3.4 Brede ontwikkeling

Het onderwijs richt zich in elk geval op de emotionele en de verstandelijke ontwikkeling, op het ontwikkelen van creativiteit, op het verwerven van noodzakelijke kennis en van sociale, culturele en lichamelijke vaardigheden. (Zie hiervoor de verschillende vakgebieden.)

3.5 Multiculturele samenleving

Ons onderwijs:

- a. gaat er van uit dat leerlingen opgroeien in een pluriforme samenleving.
- b. is gericht op het bevorderen van actief burgerschap en sociale integratie.
- c. is gericht op dat leerlingen kennis hebben van en kennismaken met verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten.

Het onderwijs wordt, indien nodig, zodanig ingericht dat daarbij op structurele en herkenbare wijze aandacht wordt besteed aan het bestrijden van achterstanden, in het bijzonder in de beheersing van de Nederlandse taal.

3.6 Burgerschapsvorming

Medeverantwoordelijk voor de samenleving

Door onze leerlingen actief te betrekken bij de samenleving waar ze deel van uitmaken, zorgen we ervoor dat ze zich ook verantwoordelijk gaan voelen voor die samenleving.

Burgerschapsvorming brengt jonge burgers de basiskennis, vaardigheden en houding bij die nodig zijn om een actieve rol te kunnen spelen in de eigen leefomgeving en in de samenleving. Belangrijk zijn bijvoorbeeld sociale vaardigheden. Luisteren, je mening geven, voor je eigen belangen opkomen, conflicten oplossen op een vreedzame manier. Ook is er aandacht nodig voor de gedrags- en omgangsregels. Een ander aspect van burgerschapsvorming is het overdragen van de basiswaarden van de democratie en van kennis over democratie. Van belang is verder de kennismaking met verschillende culturen, geloven en leefwijzen in de Nederlandse samenleving.

Actieve pluriformiteit

Onze samenleving bestaat uit mensen met zeer verschillende achtergronden, culturen, talen en religies. Naast deze verschillen zijn er echter ook waarden die ons binden. Respect voor elkaar bijvoorbeeld. Door het erover eens te zijn dat er verschillen bestaan, en dat die ook mogen bestaan, kunnen we in respect met elkaar samenleven. Dat is de kracht van een democratie. Sociale binding wordt versterkt door deelname aan de gemeenschap. Betrokkenheid vraagt om bereidheid en het vermogen om actief deel te nemen aan onze samenleving. Om dat te kunnen is bekendheid met de Nederlandse cultuur van belang.

Verschillen en overeenkomsten

Leerlingen dienen als toekomstige burgers te leren omgaan met het spanningsveld van diversiteit in een pluriforme, democratische samenleving. Hierbij is het van belang dat leerlingen inzien dat er tussen mensen verschillen zijn, maar ook overeenkomsten. Wij schenken in ons onderwijs aandacht aan culturele en levensbeschouwelijke verschillen in onze samenleving en de plaats die de leerling inneemt in die samenleving. Identiteitsontwikkeling speelt een belangrijke rol bij het leren omgaan met verschillen. Leerlingen die zich bewust zijn van hun eigen identiteit, zijn beter in staat om anderen te begrijpen en te waarderen.

De school als democratische samenleving

Waarom horen actief burgerschap en sociale integratie in het onderwijs thuis? In de eerste plaats omdat de school voor de leerling de meest directe vorm is waarin de samenleving zich manifesteert. In de klas, op het schoolplein wordt hij geconfronteerd met processen, gedragingen en gebeurtenissen die ook voorkomen in de 'echte' samenleving.

Meningsverschillen, ruzies, pestgedrag, geweld, maar ook groepsvorming, sympathie, samenwerking en inspraak. Bij ons op school wordt de leerling gestimuleerd voor zijn mening uit te komen en die in een debat te onderbouwen met argumenten. Hij leert respect te hebben voor mensen die anders zijn of anders denken. Hij wordt zich bewust van zijn sociale plichten en rechten. Steeds vaker kan hij meedenken en -beslissen over afspraken die zijn eigen leerproces of het onderwijs in de klas beïnvloeden

Participatie: actief meedoen

Burgerschapsvorming wil kritische burgers voortbrengen. Het gaat erom dat leerlingen de kennis, houding en vaardigheden verwerven die nodig zijn om goed te kunnen functioneren in onze samenleving. 'Goed functioneren' betekent actief meedoen, je medeverantwoordelijk voelen, een bijdrage leveren aan de leefomgeving en bereid zijn democratisch gedrag te vertonen. Maar er mag ook aandacht zijn voor wat genoemd wordt 'kleine deugden'. Deugden die de omgang tussen mensen prettiger en zinvoller maken. Burgerschapsvorming wijst de kinderen op de waardevolle betekenis van plezierige en humane omgangsvormen.

Onderstaand schema bevat overzicht burgerschaps activiteiten op onze school.

Kernbegrip	Kennis en methode aanbod Mariaschool	Burgerschap ervaren en beleven
Democratie	Blokboek Staatsinrichting Geschiedenis Anders Schooltv weekjournaal Bureau Halt	Gedragsregels/groepsregels.
Democratische rechtstaat • Democratie in Nederland • Trias politica • Rechten en plichten		Project speeltoestel Kanjervd week Leerlingenquête Voorleeswedstrijd
Democratische basiswaarden • Vrijheid van meningsuiting • Gelijkwaardigheid		
(Politieke) besluitvorming • Macht • Verkiezingen • Landsbestuur • Gemeentelijk bestuur • Internationale samenwerking		Excursie naar: Verkiezingsbureau Gemeentehuis/raadzaal
Participatie	Soemokaarten Trefwoord	Kinderpostzegels Fancy Fair Wandelen voor water Project speeltoestel Actie schoenmaatjes
Inspraak en medezeggenschap • Structuren en instituties • Publiek debat		
Participatiemogelijkheden voor jongeren • Clubs en verenigingen • Vrijwilligerswerk		
Verantwoordelijkheid • Goede doelen • Solidariteit		
Identiteit	Soemokaarten Trefwoord	Kennis over en op bezoek bij verstandelijk gehandicapte(n) in de wijk
Wie ben ik? • Zelfbeeld • Zelfwaardering • Eigen achtergrond • Identiteit		
Religieuze/levensbeschouwelijke stromingen • Geloof • Stromingen • Godsdienstvrijheid	Trefwoord	
Multiculturele samenleving • Pluriformiteit • Etnische groepen in de samenleving • Integratie • Nationale identiteit		
Respect voor diversiteit • Waarden en normen • Ik en de ander	Klaar Over Bureau Halt (gastlessen)	Verkeersexamen Schoolkamp Schoolsportwedstrijden

3.7 Kerndoelen

Artikel 9 lid 5 wpo geeft aan: Ten aanzien van de onderwijsactiviteiten, genoemd in het eerste tot en met vierde lid, worden bij algemene maatregel van bestuur **kerndoelen** vastgesteld.

En in artikel 9 lid 6: Voor de school geldt de eis dat zij tenminste de kerndoelen bij haar onderwijsactiviteiten als aan het eind van het basisonderwijs **te bereiken doelstellingen** hanteert. Hierna volgt een beschrijving van de leerstofgebieden waarvoor kerndoelen geformuleerd zijn en hoe deze op onze school aan de orde komen.

Onderwijstijdentabel Mariaschool

Groep	1	2	3	4	5	6	7	8
Godsdienst	1	1	1	1	1	1	1	1
Werken met ontwikkelings- en expressiemateriaal	5,5	7						
Nederlandse taal (taal, lezen, schrijven)	2,5	3	9,75	9,5	8,5	8,5	8,5	8,5
Engels	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	1,5	1,5
Rekenen/wiskunde	0,5	0,75	4,25	4,25	4,25	5	4,5	4,5
Wereld oriëntatie (aardijkskunde, geschiedenis, natuur,verkeer)	2	2	2	2	4,5	4,5	4,5	4,5
Kunstzinnige oriëntatie w.o. sociaal-emotionele ontwikkeling (muziek/dans/ drama/tekenen/handvaardigheid)	1,5	1,75	3,5	3	3,5	2,75	2,5	2,5
Lichamelijke opvoeding	5,25	6,25	1,25	2	2	2	2	2
Pauze	1	1,25	1,25	1,25	1,25	1,25	1,25	1,25
Totaal	20	23,75	23,75	23,75	25,75	25,75	25,75	25,75

3.7.1 Nederlandse taal:

Hieronder wordt begrepen:

- Mondeling taalonderwijs
- Schriftelijk taalonderwijs
- Taalbeschouwing waaronder strategieën

Methoden en materialen Nederlandse taal:

Groep 1/2

- Onderbouwd
- Praatboeken/prentenboeken
- Ontwikkelingsmateriaal
- Schrijfdans
- Villa letterpret
- Nederlandse Onderwijs Televisie

Groep 3

- Veilig Leren Lezen (2003)
- Niveauleesboeken
- Stillezen
- Duolezen
- Taalspelletjes
- Pennenstreken

- Kieskast materialen

Groep 4 t/m 8

- Goed Gelezen zowel begrijpend en studerend lezen als voortgezet technisch lezen (2005)
- Stillezen
- Taal actief 3 (2003)
- Tutorlezen/Duolezen
- Niveauleesboeken
- Informatieverwerking Zip en Ajodact
- Leren leren werkboek
- Pennenstreken
- Ambrasoft schoolpakket
- Kieskast materialen

Vergelijking kerndoelen - praktijk

De methodes voldoen aan de kerndoelen.

Beleidsvoornemens

- Evaluatie en vervanging gebruikte methodes. (zie tijdschema laatste bladzijde)

Borging

Door middel van het afnemen van methode en niet-methode gebonden toetsen bewaken wij de kwaliteit van ons taal-, lees- en spellingsonderwijs. Drie keer per jaar bespreken de leerkrachten de toetsgegevens met de intern begeleider en als daar aanleiding toe is in de bouwvergadering. Daarnaast bespreekt het DCO samen met de IB'ers de bereikte resultaten op de niet-methode gebonden toetsen en wordt wanneer deze niet aan de verwachtingen voldoen verder onderzoek gedaan naar de oorzaken en worden maatregelen genomen om de resultaten van de desbetreffende groep te verbeteren.

3.7.2 Engelse taal

Methode en materialen Engelse taal:

Groep 1 t/m 4

- I'Pockets
- Onderbouwd

Groep 5 t/m 8

- Back Pack
- Materialen uit de kieskast
- Sterrenwerk Engels
- CLIL projecten

Vergelijking kerndoelen - praktijk

De methode voldoet aan de kerndoelen

Beleidsvoornemens

- Geleidelijke verdere groei door de school. Coaching leerkrachten. (zie tijdschema laatste bladzijde)

Borging

Door middel van het afnemen van methode en niet-methode gebonden toetsen monitoren wij de kwaliteit van ons onderwijs in de Engelse taal.

3.7.3 Rekenen/wiskunde

Hieronder wordt begrepen:

- Wiskundig inzicht en handelen
- Getallen en bewerkingen
- Meten en meetkunde

Methoden en materialen Rekenen/Wiskunde:

Groep 1/2

- Onderbouwd
- Ontwikkelingsmateriaal ordenen/tellen/meten en wegen.
- Rekenflat
- Zand- en watertafel

Groep 3 t/m 8:

- Wereld in Getallen 4 (2009)
- Rekentoppers/ Rekentijgers
- Alles Telt, Remelka en Maatwerk
- Materialen uit de Kieskast
- Met Sprongen Vooruit
- Rekensprint

Vergelijking kerndoelen - praktijk

De methodes voldoen aan de kerndoelen.

Beleidsvoornemens

- Continuering van het bestaande aanbod.

Borging

Door middel van het afnemen van methode en niet-methode gebonden toetsen bewaken wij de kwaliteit van ons rekenonderwijs. Vier keer per jaar bespreken de leerkrachten de toetsgegevens met de intern begeleider en als daar aanleiding toe is in de bouwvergadering. Daarnaast bespreekt het DCO samen met de IB'ers de bereikte resultaten op de niet-methode gebonden toetsen en wordt wanneer deze niet aan de verwachtingen voldoen verder onderzoek gedaan naar de oorzaken en worden maatregelen genomen om de resultaten van de desbetreffende groep te verbeteren.

3.7.4 Oriëntatie op jezelf en de wereld

Hieronder wordt begrepen:

- Mens en samenleving
- Natuur en techniek
- Ruimte
- Tijd

Methode en materialen:

Groep 1/2 en 3:

- Thema's die in de vorm van projecten aan bod komen.
- Klaar Over
- Trefwoord
- Projecten van de Papaver
- Jaarlijks schoolproject
- Soemokaarten
- Onderbouwd

Groep 4 t/m 8:

- Trefwoord
- Klaar Over
- Projecten van de Papaver
- Blokboek staatsinrichting.
- Excursies
- Soemokaarten
- Schoolproject
- Organisatie Fancy Fair
- Actie Schoenmaatje
- Veilig de wereld in
- Geschiedenis Anders
- Naut
- Blauwe Planeet
- Zip informatieverwerking
- Techniekcircuit (gr. 6)

Vergelijking kerndoelen - praktijk:

Onze methodes voldoen aan de kerndoelen

Beleidsvoornemens:

- Continuering van het bestaande aanbod. Evaluatie en keuze aanpak sociaal-emotionele vaardigheden. Evaluatie geschiedenismethode en MI aanpak. (zie tijdschema laatste bladzijde)

Borging

D.m.v. het afnemen van methode gebonden toetsen bewaken wij de kwaliteit van ons onderwijs op dit vakgebied. Daarnaast monitoren we de sociaal-emotionele ontwikkeling en het welbevinden middels Kijk, Sometics en de School Vragen Lijst.

3.7.5 Kunstzinnige oriëntatie

Methoden en materialen kunstzinnige oriëntatie:

- Vier muziek met
- Uit de Kunst
- www.beeldendonderwijs.nl
- Kunstmenu
- Poppenkastvoorstelling groepen 1 t/m 3
- Excursie(s) naar musea
- Kerstcrea
- Dariza

Vergelijking kerndoelen - praktijk

De methoden voldoen aan de kerndoelen

Beleidsvoornemens

- Evaluatie van het bestaande aanbod op het gebied van muziek en verkeer en evt. keuze voor nieuwe aanpak/methode. (zie tijdschema laatste bladzijde)

3.7.6 Bewegingsonderwijs

Methoden en materialen bewegingsonderwijs

- Methode basislessen bewegingsonderwijs is aanwezig als bronnenboek
- Zwemplan gemeente Pijnacker
- Bewegen op muziek tijdens muzieklessen
- Dariza (gr. 1/2 en 3)
- Bewegingsonderwijs in het speellokaal
- Sportdag

Vergelijking kerndoelen praktijk

Met dit aanbod voldoen wij aan de kerndoelen.

Beleidsvoornemens

Het huidige aanbod continueren.

Borging

Er wordt niet getoetst. Wel wordt op het rapport een beoordeling gegeven. Borging vindt mede plaats door de vakleerkracht die in de groepen 5 t/m 8 lessen verzorgt en de doorgaande lijn bewaakt.

3.7.7 Leerlingenzorg

De groepsleerkrachten houden dagelijks goed in de gaten hoe het met de kinderen gaat. Er wordt gelet op het spel- en werkgedrag, op de sociale- en emotionele ontwikkeling, op het leren en op de vorderingen die de kinderen maken. In ons onderwijs gaan we uit van de groep, maar daarnaast bieden wij ook extra leerstof aan voor kinderen die snel door de basisstof heen gaan en extra herhaling, ondersteuning en uitleg voor kinderen die meer moeite met de leerstof hebben. We proberen hierbij ook handig gebruik te maken van computers en van de zelfstandige werktijd.

De intern begeleiders bij ons op school hebben een speciale studie gevolgd om alles wat met de zorgverbreding te maken heeft, goed te kunnen coördineren. Daarvoor hebben de intern begeleiders goed inzicht nodig in de ontwikkeling van kinderen. De leerkrachten en intern begeleiders samen zorgen ervoor dat het leerlingvolgsysteem en de daarbij behorende leerlingendossiers goed worden bijgehouden.

Het leerlingvolgsysteem

We maken gebruik van een leerlingvolgsysteem, d.w.z. dat we de ontwikkeling van de kinderen in de school op de voet volgen. De vakken taal, lezen en rekenen vormen de kern van ons onderwijs. Het zijn basisvaardigheden. Ze vormen de basis voor elke andere ontwikkeling.

De vorderingen op het gebied van taal, lezen en rekenen worden enkele malen per jaar getoetst met landelijk genormeerde toetsen, ontwikkeld door het Cito (Centraal Instituut voor Toets Ontwikkeling). We maken ook gebruik van landelijke genormeerde toetsen in de kleutergroepen. De resultaten van de Cito-toetsen, de groepsplannen en eventueel speciale onderzoeken worden bij de leerlingbespreking van de leerkracht met de IB-er besproken en opgenomen in dossiers.

Het jonge kind

In de groepen 1 en 2 houden de groepsleerkrachten niet alleen dagelijks goed in de gaten hoe het met de kinderen gaat, maar wordt er ook twee keer per jaar met het “Pravoo leerlingvolgsysteem” bekeken hoe de kinderen zich hebben ontwikkeld op de belangrijkste ontwikkelingslijnen. Zo komen de groepsleerkrachten snel te weten of een kind best iets meer aan kan of dat er iets niet naar wens gaat. De groepsleerkrachten zorgen dan meteen voor passende begeleiding. Soms geven de leerkrachten het kind simpel iets meer aandacht maar in andere situaties is er meer nodig. Dit wordt allemaal opgenomen in het groepsplan. Daarin staat precies beschreven op welke wijze we de kinderen begeleiden. Dit wordt ook besproken met de ouders. We kunnen daarbij ook gebruik maken van de remedial teacher/onderwijsassistent die het kind buiten of in de klas extra helpen. Na afloop van de periode wordt het resultaat van de extra geboden hulp geëvalueerd door de betrokken begeleiders.

Zorg in de groepen 3 tot en met 8

Ook in de groepen 3 tot en met 8 worden de kinderen goed gevolgd. Naast het werk van elke dag en de toetsen van de methodes neemt de groepsleerkracht 1 à 2 keer per jaar landelijk genormeerde toetsen af. Het gaat daarbij om het technisch lezen, begrijpend lezen, spelling, rekenen en Engels. De groepsleerkrachten bekijken met die toetsen of de kinderen ook over een langere periode de geleerde stof nog beheersen, of wellicht meer stof aan kunnen. We hebben binnen de school afgesproken welk resultaat/ontwikkeling de kinderen tenminste moeten halen met deze toetsen. (zie groepsplannen en document leeropbrengsten)

De resultaten leggen we vast in een leerlingvolgsysteem. Regelmatig worden de vorderingen van groepen en kinderen besproken met de intern begeleider en met het team. Er kan dan besloten worden dat er aan het onderwijsprogramma voor de groep, deel van de groep of een individuele leerling iets moet veranderen.

Er wordt een groepsplan gemaakt, waarin beschreven staat op welke manier en wanneer kinderen extra hulp krijgen. Aan de hand van dit plan kan de groepsleerkracht de kinderen zelf verder helpen. Dat kan extra instructie inhouden en/of gaan om het gebruik van aangepaste leermiddelen. In andere gevallen wordt de hulp ingeroepen van de remedial teacher/ onderwijsassistent die het kind buiten of in de klas extra helpen. Na afloop van de periode wordt het resultaat van de extra geboden hulp geëvalueerd door de betrokken begeleiders.

De intern begeleiders hebben regelmatig contact met de intern begeleiders van de vier andere katholieke scholen in Pijnacker en de orthopedagoog van het bestuur. Er worden dan ervaringen uitgewisseld met betrekking tot materialen en methoden voor extra zorg. Door hierbij gebruik te maken van elkaars kwaliteiten, worden de mogelijkheden van de eigen school ook weer uitgebreid.

Het schoolondersteuningsteam (Intern begeleiders, directie en schoolmaatschappelijk werk) komt gedurende het schooljaar regelmatig bij elkaar om de lopende ontwikkelingen met speciale zorg en/of zorgbehoefte van leerlingen te bespreken en op elkaar af te stemmen.

Specialisten

Aan onze school is ook een orthopedagoog verbonden waar we gebruik van kunnen maken in die situaties dat onze eigen expertise niet toereikend is. Ook kunnen wij in situaties waarin dat noodzakelijk of gewenst is gebruik maken van onze School Maatschappelijk Werkster. Daarnaast huren we waar nodig externe expertise in. Zo maken we regelmatig gebruik van medewerkers van Onderwijs Advies.

Het samenwerkingsverband

Op 1 augustus 2014 is de nieuwe wetgeving met betrekking tot passend onderwijs van kracht geworden. De afgelopen twee jaren is er gewerkt aan de op- en inrichting van het nieuwe samenwerkingsverband PPO Delflanden. Onze school maakt met 80 andere scholen deel uit van dit nieuwe samenwerkingsverband.

Deze scholen zijn gehuisvest over vier gemeenten: Delft, Lansingerland, Midden-Delfland en Pijnacker-Nootdorp.

In totaal bestaat het nieuwe samenwerkingsverband uit meer dan 20.000 leerlingen.

Naast de reguliere basisscholen bestaat het samenwerkingsverband uit drie scholen voor speciaal basisonderwijs en vier scholen voor speciaal onderwijs.

De missie van het samenwerkingsverband is om voor ieder kind een passende onderwijsplek aan te kunnen bieden. In de praktijk zal dit voor de meeste kinderen het reguliere onderwijs zijn, maar waar nodig kan dit ook een speciale lesplaats zijn.

De wijze waarop wij gezamenlijk aan de slag gaan is in de volgende uitgangspunten beschreven:

- Het denken in mogelijkheden voor een kind. Niet alleen de vraag wat is er aan de hand met een kind (beperkingen), maar meer wat heeft het kind nodig om te komen tot een optimale ontwikkeling.
- Goede, constructieve samenwerking met ouders, scholen en samenwerkingsverband. Om voor een kind tot de juiste invulling te kunnen komen, hebben we elkaar nodig.
- Handelingsgericht werken.

In passend onderwijs komen een aantal onderwijswerkniveaus:

- **Basisondersteuning.** De scholen hebben met elkaar afspraken gemaakt over wat iedere basisschool moet kunnen bieden. In het *schoolondersteuningsprofiel* van de school zijn deze afspraken terug te vinden. Dit is een nieuwe manier van samenwerken en betekent dat we de komende jaren gezamenlijk deze basisondersteuning verder gaan uitwerken.
- Soms zal een kind meer nodig hebben dan de basisondersteuning, die de school biedt. Het samenwerkingsverband zal bij die kinderen worden betrokken om na te gaan wat deze kinderen nodig hebben. We spreken hier dan van een *arrangement*.
- Bij een aantal kinderen zal blijken dat basisondersteuning niet toereikend is. Van het arrangement is vastgesteld dat dit niet op de basisschool aangeboden kan worden en dat een *speciale lesplaats* dan van toepassing is. In die situaties gaan we samen met ouders en scholen aan de slag om te komen tot de juiste onderwijsplek.

Voor een arrangement of een speciale lesplaats zijn routes beschreven die op de site van het samenwerkingsverband zijn terug te vinden.

Verdere informatie kunt u vinden op onze website www.mariaschoolpijnacker.nl of de website van ons samenwerkingsverband www.ppodelflanden.nl

Onderwijs aan langdurig zieke kinderen

We realiseren ons, dat de ouders van een langdurig ziek kind een moeilijke periode doormaken en dat er op verschillende gebieden veel van hen wordt gevraagd. Het spreekt vanzelf, dat brieven, kaartjes en tekeningen een belangrijke rol spelen in het onderhouden van het contact tussen school en het zieke kind. Per situatie wordt bekeken wat de mogelijkheden zijn. Veel hangt af van de medische behandeling en de draagkracht van kind, ouders en school.

De school kan deze activiteiten natuurlijk alleen in goed overleg met de ouders van het zieke kind uitvoeren.

De procedure, die wij binnen onze school volgen is als volgt:

1. Als duidelijk is, dat een leerling van onze school langer dan 2 weken in een ziekenhuis wordt opgenomen of ziek thuis is, neemt de groepsleerkracht en/of de intern begeleider van de school contact op met de ouders om de situatie door te spreken.
2. De groepsleerkracht(en) en de intern begeleider nemen in overleg met de directie en de ouders van het zieke kind het besluit wel of geen externe hulp van de onderwijsadviesdienst in te schakelen.
3. De school ontwikkelt in overleg met de ouders en de medewerker van OA een planmatige aanpak (wel of niet met externe begeleiding).
4. De school blijft verantwoordelijk, voor de te ontwikkelen en uit te voeren aanpak. Tijdens het uitvoeren van de aanpak vindt regelmatig (iedere 14 dagen) overleg met de ouders plaats.

Consequenties voor de meerjarenplanning

Te realiseren veranderingen:

- Ontwikkelingen Passend Onderwijs
- Implementeren van het werken met ontwikkelingsperspectief
- HGW borgen

4 Personeelsbeleid

4.1 Inleiding

De kwaliteit van het personeel is van doorslaggevend belang voor de kwaliteit van het onderwijs. 'De leraar maakt het verschil'. Vanuit dit belang hecht de SKOP grote waarde aan goed personeelsbeleid.

Basis voor het personeelsbeleid en de CAO PO vormen de afspraken die beschreven staan in het personeelsbeleidsplan. Dit beleid geldt voor al het personeel binnen de SKOP. Zorgvuldig zijn daarin de belangen van de scholen aan de ene kant en de belangen van de individuele personeelsleden aan de andere kant op elkaar afgestemd. Voor het personeelsbeleid op SKOP niveau zijn de volgende prioriteiten geformuleerd.

4.2 Leeftijdsbewust personeelsbeleid

De laatste jaren is er een duidelijke tendens tot langer doorwerken. De gemiddelde leeftijd waarop mensen het onderwijs verlaten, zal naar verwachting de komende jaren verder omhoog gaan. De effecten van de geplande verhoging van de pensioenleeftijd zijn daarop van invloed.

Meer dan voorheen zullen we in ons personeelsbeleid rekening moeten houden met oudere personeelsleden. Tegelijkertijd wordt ook in andere leeftijdsfasen de druk van de maatschappij gevoeld om een veelheid van taken te verrichten. De balans tussen werk en privé blijkt soms moeilijk te vinden, terwijl in het onderwijs de druk om goede prestaties te leveren toeneemt.

Belangrijk zal zijn om de ontwikkelingen t.a.v. leeftijdsbewust personeelsbeleid te volgen en gebruik te maken van beschikbare faciliteiten.

Als instrument om dit onderwerp met individuele personeelsleden te bespreken, gebruiken we het functioneringsgesprek, waarin nadrukkelijk het loopbaanperspectief aan de orde gesteld zal worden.

Binnen de beperkingen van een relatief kleine organisatie, zal het streven zijn om zoveel mogelijk maatwerk te bieden met oog voor het persoonlijk belang van het personeelslid in relatie met het belang van de school.

4.3 Opleiden in de school

Een goede toerusting van nieuwe leraren is de eerste stap naar een succesvolle onderwijsloopbaan en van belang voor de kwaliteit van het onderwijs. De SKOP heeft met Thomas More Hogeschool in Rotterdam en een aantal schoolbesturen in de regio een convenant afgesloten over haar betrokkenheid bij de opleiding van Pabo studenten. Enerzijds vanwege het belang dat wordt gehecht aan de kwaliteit van de opleiding van toekomstige collega's, anderzijds vanwege het positieve effect dat dit proces heeft op het onderwijs in onze scholen. Leren op de werkplek vraagt om een krachtige werkplekleeromgeving. Aan de realisatie daarvan werken scholen, Pabo en studenten gezamenlijk.

Elke school beschikt over faciliteiten om de stagebegeleiding van Pabo studenten vorm te geven. Opleiders hebben een specifieke taak bij de coördinatie en begeleiding, de leraren zijn geschoold in de begeleiding en coaching van studenten. Voor de kwaliteit die onze scholen hierin bieden hebben wij het Educom B keurmerk^{*)} ontvangen

4.4 Begeleiding nieuwe leraren

Conform de CAO PO 2014-2015 krijgt iedere startende leerkracht een bijzonder budget van 40 uur per jaar. Deze uren kunnen ingezet worden voor het verlichten van de werkdruk en kan in overleg met de directeur van de school ingezet worden.

Wij vinden het belangrijk dat nieuwe leerkrachten goed begeleid worden en bieden dan ook intensieve ondersteuning/coaching aan startende leraren. Elke beginnende leraar krijgt voor een kortere of langere periode begeleiding/coaching van de Opleider in de school. Daarnaast wordt praktische ondersteuning geboden door een mentor.

4.5 Professionalisering

De SKOP hecht grote waarde aan deskundigheidsbevordering. Bovenschools wordt een professionaliseringsplan opgesteld, waarin een aantal scholingsactiviteiten aangeboden worden. Deze scholing richt zich op twee punten:

- Algemene deskundigheid, die van belang is voor collega's op meerdere scholen.
- Specifieke deskundigheid, van belang voor leraren met bepaalde taken, waarbij uitwisseling en samen leren een toegevoegde waarde hebben. Waar mogelijk willen we dit stimuleren en faciliteren.

Scholing gericht op schoolspecifieke deskundigheid wordt door ons zelf georganiseerd. Op onze school wordt jaarlijks bekeken welke scholing we met het gehele team volgen en welke scholing leerkrachten op eigen initiatief volgen. Het gemaakte Persoonlijk Ontwikkelings Plan (POP) is hierbij leidend.

Vormgeving gesprekscyclus

De afstemming tussen de individuele, persoonlijke en professionele ontwikkeling van de medewerker en de ontwikkeling van de school, zoals vastgelegd in het schoolplan en tot uitdrukking komend in de dagelijkse praktijk, vindt plaats in een aantal formele en informele gesprekken. Op basis van de CAO PO 2014-2015 ontwikkelen we nieuw beleid en stellen we in de loop van deze schoolplanperiode dit nieuwe beleid vast.

4.6 Functiemix

In de vorige schoolplanperiodes is een begin gemaakt met de invoering van de functiemix. In het voorbereidingstraject heeft centraal gestaan, dat de invoering benut zou moeten worden om de kwaliteit van ons onderwijs een impuls te geven.

- Een grotere deskundigheid op het gebied van de onderwijsontwikkeling. Dus specialismen op bepaalde vakgebieden, bijvoorbeeld een reken- of taalspecialisme.
- Een grotere deskundigheid op het gebied van coaching van collega's, maar ook studenten.
- Een grotere deskundigheid op het gebied van coördinerende activiteiten gericht op de totale schoolorganisatie.

Bij alle drie de competenties moet een meerwaarde voor de school zichtbaar zijn. Ook in de komende schoolplanperiode gaan we verder met de uitbouw van de LB-functies.

4.7 Duurzame inzetbaarheid en taakbeleid

Duurzame inzetbaarheid betekent zoveel als gezond aan het werk blijven vanaf de start van de loopbaan tot aan de AOW-leeftijd. De medewerk(st)er weet vaak zelf het beste hoe hij of zij dat kan realiseren. Duurzame inzetbaarheid biedt elke medewerk(st)er een basisbudget van 40 uur per jaar (naar rato) om te besteden aan dit doel. Startende leraren krijgen een bijzonder budget van 40 uur bovenop de 40 uren basisbudget. Oudere medewerk(st)ers vanaf 57 jaar hebben een bijzonder budget van 130 uur extra (totaal wordt 170).

In het taakbeleid wordt uitgegaan van een normjaartaak van 1659 uur, het aantal lesgebonden taken van 930 uur en in overleg met de GMR het bepalen van de niet lesgebonden activiteiten. Binnen het taakbeleid is afgesproken dat elke school eigen ruimte heeft voor invulling van het bovenschools beleid.

4.8 Arbo en bedrijfsgezondheidszorg

Contractafspraken betreffende de bedrijfsgezondheidszorg worden bovenschools georganiseerd. De directeur neemt het initiatief voor de monitoring en inventarisatie van te verbeteren arbeidsomstandigheden en is verantwoordelijk voor de afname van de RI&E. Daarnaast bewaakt hij de afspraken rond de verzuimbegeleiding en re-integratie van zieke werknemers. HRM ondersteunt de directeur op verzoek in de uitvoering van het ziekteverzuimbeleid.

4.9 Mobiliteitsbeleid

Het mobiliteitsbeleidsplan waarborgt, dat leraren vrijwillig een overstap kunnen maken naar een andere school binnen de SKOP. In dit plan staat ook beschreven op welke wijze gedwongen mobiliteit, bijvoorbeeld vanwege terugloop van formatie, geregeld is. Gedwongen overplaatsing is tot nu toe slechts beperkt noodzakelijk geweest. De komende jaren is de verwachting dat dit vaker voor zal komen. Om flexibeler in te kunnen spelen op de zich wijzigende omstandigheden zullen ook langer zittende personeelsleden nadrukkelijker bevraagd worden op hun eventuele mobiliteitswensen en bereidheid tot mobiliteit.

4.10 Consequenties voor de meerjarenplanning

T.a.v. het opleiden in de school:

Formatieruimte voor opleiders in de school voor coördinatie en begeleiding van mentoren en studenten.

T.a.v. de begeleiding nieuwe leraren:

Formatieruimte voor begeleiding van nieuwe leraren. Conform de CAO PO vindt jaarlijkse evaluatie en bijstelling plaats van het begeleidingsplan en de begeleidingsprocedure.

T.a.v. de duurzame inzetbaarheid en taakbeleid

Monitoring van een adequate uitvoering van de uren bedoeld voor duurzame inzetbaarheid door de leerkrachten. Jaarlijks monitoren van de taakverdeling en taakomvang op alle scholen. Zo nodig actie ondernemen om onderdelen van het taakbeleid aan te passen.

T.a.v. het arbobeleid

In het schooljaar 2016 – 2017 opstellen van een nieuwe RI&E met bijbehorende plannen van aanpak per school. Jaarlijkse evaluatie van het plan van aanpak.

T.a.v. het mobiliteitsbeleid

Aanbieden en stimuleren van interne en externe mobiliteit. Daar waar nodig overplaatsingen benutten om werkgelegenheid te kunnen bieden.

T.a.v. de functiemix:

Geleidelijke uitbouw van het aantal LB functies, op basis van de beschikbare middelen.

T.a.v. gesprekscyclus

Op basis van de CAO PO wordt nieuw beleid ontwikkeld en vastgesteld.

4.11 Doelen:

- Opleiden in de school en begeleiden van nieuwe leraren zijn aan elkaar gekoppelde trajecten.
- Jaarlijks wordt de begeleiding van nieuwe leraren geëvalueerd.
- Net afgestudeerde leraren, die binnen Opleiden in de school op onze scholen goed hebben gepresteerd, worden bij voldoende formatieruimte met voorrang benoemd.
- Per 1 augustus 2017 is er van elke school een nieuwe RI &E, inclusief een actueel plan van aanpak.
- Geleidelijke uitbouw van het aantal LB functies, op basis van de beschikbare middelen.

In dit schoolplan wordt op basis van de visie van de school beschreven op welke manier het personeelsbeleid gekoppeld wordt aan het beleid van de school.

* Educom is de naam waaronder een aantal Pabo's in de regio, waar onder Thomas More Hogeschool, samenwerken aan Opleiden in de school. Ontwikkeld is een keurmerk voor de kwaliteit van de stages op de basisscholen, waarmee samengewerkt wordt.

5 Kwaliteitszorg

5.1 Inleiding

Kwaliteitsbepaling vindt vooraf plaats door de beschrijving van de visie van de school en de daaruit voortvloeiende doelstellingen en concrete uitwerking. Dit is verwoord in dit schoolplan dat in een cyclus van vier jaar verschijnt en in de jaarlijks verschijnende schoolgids.

Achteraf zorgt de school jaarlijks voor een evaluatie van het gevoerde beleid en verwerkt dit samen met de concrete aandachtspunten voor het komend jaar in een jaarverslag.

De kwaliteit wordt daarnaast bepaald door de afspraken die met betrekking tot de vele aspecten van onderwijs gemaakt, vastgelegd en gecontroleerd worden.

5.2 Voorwaarden van onze kwaliteitszorg

De directeur is er verantwoordelijk voor dat het hierna beschreven kwaliteitszorgsysteem uitgevoerd wordt. Tot die taken horen onder andere:

- Het systematisch doorlopen van de kwaliteitscyclus bij de activiteiten m.b.t kwaliteitszorg
- Het vastleggen van taken en het bewaken van de samenhang
- Het vastleggen en bewaken van teamafspraken
- Het creëren van draagvlak
- Het bevorderen van professionele kennis en vaardigheden bij de leraren
- Het organiseren van een op kwaliteitsverbetering gerichte samenwerking (w.o. het systematisch geven van feedback)

Voor de leerkrachten geldt, dat zij betrokken zijn op en zich medeverantwoordelijk weten voor de kwaliteit van het onderwijs op de school als geheel. Dit vanuit de opvatting, dat voorwaarde voor ontwikkelend onderwijs slechts mogelijk is, als er sprake is van een professionele cultuur. Kenmerkend daarvoor zijn: ontwikkelend vakmanschap; betrokkenheid; verantwoordelijkheid, niet alleen voor de eigen taak, maar voor het onderwijs op de school als totaliteit; bereidheid tot reflecteren op eigen handelen.

Onze school maakt zijn maatschappelijke taak waar door goede contacten te onderhouden met voor ons onderwijs relevante collega scholen, instanties, verenigingen en overige organisaties. Over de activiteiten, die we in dit kader doen en de effecten, die dat ons inziens oplevert, leggen we verantwoording af naar de betreffende instanties, ons bestuur en de ouders.

Het voorgaande schetst het kader en de sfeer van waaruit wij kwaliteitszorg vorm geven.

5.3 De inrichting van onze kwaliteitszorg

Bij de inrichting van onze kwaliteitszorg maken we onderscheid tussen het bewaken van de kwaliteit en het verbeteren van de kwaliteit.

5.4 Het bewaken van de kwaliteit

Wij hanteren verscheidene middelen om ervoor te zorgen dat de kwaliteit bewaakt wordt in de dagelijkse praktijk:

- Jaarlijkse evaluatie met het team
- Jaarlijkse zorgverbredingskalender, waarin opgenomen de planning van de methode onafhankelijke toetsen
- De methode onafhankelijke toetsen
- Het leerlingvolgsysteem
- Leerling- en groepsbesprekingen, waarin “zorgleerlingen” telkens terugkomen
- Functioneringsgesprekken met de leerkrachten en de daaraan gekoppelde klassenbezoeken door de directeur

- Leerlingzorg
- Directeur en intern begeleider functioneren als coach van de leerkrachten, tevens hebben zij een controlerende en begeleidende taak t.a.v. klassenorganisatie, klassenmap, toetsmap e.d.
- 360 graden feedback
- Schoolplan, schoolgids, jaarverslag
- Nieuwe leerkrachten worden begeleid door een collega die als mentor fungeert
- Oudergesprekken
- Contacten OR en MR
- Oudertevredenheidsonderzoek
- Leerlingtevredenheidsonderzoek
- Personeelstevredenheidsonderzoek

5.5 Het verbeteren van de kwaliteit

Het schoolplan is het richtinggevend document bij de kwaliteitsverbetering. Daarnaast gebruiken we het jaarlijks op te stellen jaarplan om de plannen voor dat schooljaar concreter te omschrijven en e.v.t. bij te stellen. Tot slot maken we gebruik van een jaarverslag waarin het betreffende schooljaar wordt geëvalueerd.

Beide documenten hangen nauw met elkaar samen en zijn een belangrijk hulpmiddel bij het systematisch doorlopen van de kwaliteitscyclus.

5.6 Schoolplancyclus

Na een periode van vier jaar wordt er een nieuw schoolplan opgesteld. Voorafgaande hieraan (voorlaatste jaar) wordt de actuele schoolplanperiode geëvalueerd. Daarbij worden de volgende instrumenten gebruikt:

- Jaarverslagen
- Functionerings- en beoordelingsgesprekken
- Oudertevredenheidsonderzoek
- Leerlingtevredenheidsonderzoek
- Personeelstevredenheidsonderzoek.
- Sterkte zwakte analyse
- Rapporten inspectie

Alle gegevens uit deze en hiervoor genoemde acties worden door de directeur geanalyseerd op sterke en zwakte punten (SWOT-analyse). Deze wordt gepresenteerd op een studiedag/ vergadering voor het team, waarbij ook informatie verstrekt wordt over relevante ontwikkelingen van dat moment en in de nabije toekomst.

Op basis van deze informatie en met gebruik maken van de inzichten en ideeën van de leerkrachten wordt de visie van de school waar nodig geactualiseerd en bijgesteld en worden strategische doelen geformuleerd voor de nieuwe schoolplanperiode.

Deze visie en de daarop gebaseerde strategische doelen vormen de basis voor de verdere invulling van het schoolplan.

Gezien de formele status van dit document wordt dit vastgesteld door MR en bestuur van de school. Ouders worden middels de schoolgids op de hoogte gesteld van de hoofdlijnen van beleid, zoals dat vastgesteld is in het schoolplan.

5.7 Jaarplancyclus (Schoolgids-jaarplan-jaarverslag)

De directeur stelt jaarlijks een jaarverslag op voor evaluatie van de beleidsdoelen. Evaluatie van de leerresultaten zijn een vast onderdeel van dit verslag.

De evaluatie van de beleidsresultaten die m.b.v. het jaarplan worden nagestreefd, gebeurt aan de hand van o.a. de volgende instrumenten:

- Klassenbezoeken om na te gaan in hoeverre beleidsvoornemens en schooldoelstellingen worden gerealiseerd. Daarnaast vinden klassenbezoeken plaats in het kader van het geven van feedback op het onderwijsgedrag
- Functionerings- en beoordelingsgesprekken.
- Evaluaties (bijvoorbeeld d.m.v. korte vragenlijstjes) van oudercontacten en ouderavonden
- Toetsinstrumenten om leerresultaten vast te stellen

In de schoolgids en het jaarplan worden de verbeteronderwerpen voor het volgend schooljaar genoemd. In principe zijn dit de onderwerpen zoals genoemd en gepland in het schoolplan maar daarnaast vindt ook een bijstelling plaats n.a.v. evaluaties en recente ontwikkelingen.

6 Meerjarenplanning

6.1 Inleiding

In dit hoofdstuk geven we een overzicht van de veranderingsonderwerpen in de komende schoolplanperiode. Een concreter beschrijving wordt geformuleerd in het jaarplan.

6.2 Overzicht veranderingsgebieden (schoolniveau) in de schoolplanperiode 2015-2019

- Zie schema volgende bladzijde

6.3 Sponsoring

De SKOP heeft beleid vastgesteld t.a.v. sponsoring en werving van gelden. Dit beleid geeft de kaders aan waar binnen scholen actief op zoek mogen gaan naar aanvullende financiering.

De SKOP staat positief ten opzichte van initiatieven vanuit de scholen om actief extra geld te werven in de vorm van subsidies, bijdragen uit fondsen, donaties, bijdragen van ouders en sponsoring. Uitgangspunt hierbij is dat we open staan voor sponsoring binnen de afgesproken kaders. Deze kaders komen overeen met wat in het convenant tussen overheid, verschillende besturen en ouderorganisaties is afgesproken.

6.4 Planning schoolplan 2015-2019

	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019
Schoolbrede verbeter onderwerpen	Didactisch handelen (directe instructie, HGW, coöperatief leren)	Didactisch handelen (directe instructie, HGW, coöperatief leren)	Didactisch handelen (directe instructie, HGW, coöperatief leren)	
		Methode sociaal emotioneel	Methode sociaal emotioneel	
Kleine verbeter onderwerpen	Zelfstandig werken gr. 3-8	MI/geschiedenis 5 t/m 8		
	Ouderbetrokkenheid, oudercommunicatie (ouderportal, mail, groepspagina etc.)	Techniek groep 1-2	Techniek gr. 3 t/m 8	
Methode Vervanging/ invoering	Evaluatie leesmethode, begrip lezen, voorgezet technisch lezen en keuze nieuwe methode	Invoering nieuwe leesmethode		Evaluatie geschiedenis methode
	Invoering levelwerk gr. 6 t/m 8	Evaluatie verkeer en muziek en evt. keuze nieuwe methode	Invoering nieuwe methode verkeer en muziek	
	Invoering Onderbouwd gr. 1/2	Evaluatie Aanvankelijk leesmethode en schrijven Gr. 3 t/m 8	Invoering nieuwe aanvankelijk leesmethode en evt. schrijven.	
Ontwikkeling continueren en nieuwe ontwikkelingen volgen	Engels groep 1 t/m 8	Engels groep 1 t/m 8	Engels groep 1 t/m 8	
	ICT	ICT	ICT	ICT
Acties			Tevredenheidsenquêtes	Ontwikkeling schoolplan 2019-2023 Gemeenschappelijke Visie naar ontwikkeling nieuw schoolplan toe.